

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Економіка зарубіжних країн”	4
Зміст дисципліни “Економіка зарубіжних країн”	5
Вказівки до виконання контрольної роботи	8
Теми контрольних робіт.....	9
Питання для самоконтролю	11
Список літератури	14

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *А. А. Тютюнник*
Комп’ютерне верстання *С. А. Шередега*

Зам. № ВКЦ-4939

Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк ротатійний графаретний. Обл.-вид. 0,58. Ум. друк. 0,93. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008 р.*

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ЕКОНОМІКА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН”
(для бакалаврів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2012

Підготовлено професором кафедри менеджменту ЗЕД *І. І. Дахном*

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності (протокол № 8 від 25.03.10)

16. *Хасбулатов Р. И.* Мировая экономика. — М.: ИНСАН, 1994.
17. *Юрківський В. М.* Країни світу: Довідник. — К.: Либідь, 1999.
18. *Юрківський В. М.* Регіональна економічна і соціальна географія: Зарубіжні країни. — К.: Либідь, 2000.
19. *Oxford Paperback Encyclopedia.* — Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 1998.
20. *The Cambridge Encyclopedia.* Third edition. Edited by David Crystal. — Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press, 1998.

Дахно І. І. Навчальна програма дисципліни “Економіка зарубіжних країн” (для бакалаврів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. — 16 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Економіка зарубіжних країн”, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2012
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Большой энциклопедический словарь* / Гл. ред. А. М. Прохоров. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Большая рос. энцикл., 1998.
2. *Весь мир: Энциклопедический справочник*. — Минск: Литература, 1998.
3. *Выезжающему за границу: Справочник* / Под общ. ред. В. А. Шамахова, А. Н. Мячина. — СПб.: Вече, 1997.
4. *Економіка зарубіжних країн: Підручник* / А. С. Філіпенко, В. А. Вергун, І. В. Бураківський та ін. — 2-ге вид. — К.: Либідь, 1998.
5. *Економічна і соціальна географія світу: Підруч. для 10 кл. серед. шк.* / Б. П. Яценко, В. М. Юрківський, О. О. Любіцева, О. К. Кузьминська, О. О. Бейдик; За ред. Б. П. Яценка. — К.: Артек, 1997.
6. *Економіка Сполучених Штатів: Нарис*. — Інформаційне агентство Сполучених Штатів.
7. *Истомин В. И., Лагутенко Б. Т.* Страны мира: Справ. туроператора и туриста. — М.: Сов. спорт, 2000.
8. *Мировая экономика: введение на внешнеэкономическую деятельность: Учеб. пособие для вузов* / М. В. Елова, Е. К. Муравьева, С. М. Панферова и др.; Под. ред. А. К. Шуркалина, Н. С. Цыпиной. — М.: Логос, 2000.
9. *Мировая экономика* / Под. ред. В. К. Лопатина. — М.: АНКІЛ, 1998.
10. *Мировая экономика: Учебник* / Под. ред. А. С. Булатова. — М.: 1999.
11. *Мировая экономика. Экономика зарубежных стран: Учеб. пособие* / Под ред. В. П. Колесова, М. Н. Осьмовой. — М.: Флинта; Московский психолого-социальный институт, 2000.
12. *Світова економіка: Підручник* / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. — К.: Либідь, 2000.
13. *Спирidonov И. А.* Мировая экономика: Учеб. пособие. — М.: ИНФРА-М, 1998.
14. *Страны и народы мира: Энцикл. справ.* / Сост.: В. Б. Гарин и В. В. Лысиченко. — Ростов н/Д: Феникс, 1998.
15. *Страны мира: Справочник. 1999 г.* / Под. общ. ред. И. С. Шанова. — М.: Республика, 1999.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня підготовка фахівців з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності передбачає засвоєння студентами знань з економіки зарубіжних країн. Курс “Економіка зарубіжних країн” є логічним продовженням дисципліни “Міжнародна економіка”. Якщо в останній увага концентрується на глобальних економічних аспектах міждержавного рівня, то дисципліна “Економіка зарубіжних країн” заострює увагу студентів на вивченні матеріалу, що стосується кожної країни світу.

Ця дисципліна забезпечена методичною і навчальною літературою — як вітчизняною, так і зарубіжною, зокрема підручниками “Економіка зарубіжних країн”, “Світова економіка”, “Економічна та соціальна географія зарубіжних країн” та ін. Важливим джерелом потрібної інформації є довідники типу “Країни світу”, які регулярно публікуються як в Україні, так і за кордоном.

Засвоївши курс, майбутній фахівець володітиме знаннями про найважливіші віхи історичного розвитку країн світу, знатиме особливості їх галузей економіки міжнародної спеціалізації та зовнішньоекономічної діяльності.

Студент повинен уміти у своїй подальшій професійній діяльності правильно оцінювати процеси, що відбуваються в економіці країн світу, передусім тих, які становлять практичний інтерес, а також кваліфіковано здійснювати моніторинг економіки зарубіжних країн за різноманітними джерелами інформації.

У Міжрегіональній Академії управління персоналом професором І. І. Дахном створено “Методичні матеріали для самостійного вивчення дисципліни “Економіка зарубіжних країн”. Вони містять:

- загальні методичні поради до вивчення “Економіка зарубіжних країн”;
- зразки структур підручників і посібників з цієї дисципліни;
- перелік довідкової літератури про країни світу;
- два комплекти тестів з “Економіка зарубіжних країн”.

Дахно І. І. є автором енциклопедичного довідника “Країни світу”. Його публікує київське видавництво “МАПА”. Рубрики № 1 “Загальна інформація”, № 22 “Природно-ресурсний потенціал”, № 23 “Економіка” можуть бути базовими для вивчення економіки зарубіжних країн.

Довідник І. І. Дахна “Країни світу” (К.; “Центр учбової літератури”, 2007. — 816 с.) охопив найважливіші соціально-економічні події всіх країн світу впродовж 2001–2005 рр. Готуються нові випуски, що охоплюватимуть подальші рока ХХІ ст.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ЕКОНОМІКА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Економіка країн Європи
1	Вступ до дисципліни
2	Економіка країн Західної і Північної Європи
3	Економіка країн Південної Європи і Балканського півострова
4	Економіка країн Східної Європи
	Змістовий модуль II. Економіка країн Америки
5	Економіка країн Північної Америки
6	Економіка країн Центральної Америки та Карибського басейну
7	Економіка країн Південної Америки
	Змістовий модуль III. Економіка країн Азії
8	Економіка країн Далекого Сходу
9	Економіка країн Південної та Південно-Східної Азії
10	Економіка країн Середнього Сходу та Близького Сходу
	Змістовий модуль IV. Економіка країн Африки, Австралії та Океанії
11	Економіка країн Північної Африки
12	Економіка країн Тропічної Африки
13	Економіка країн Південної Африки
14	Економіка Австралії
15	Економіка Океанії

57. Економіки Лаосу, В'єтнаму і Камбоджі: спільне та відмінне.
58. Економіка Малайзії.
59. Проблеми філіппінської економіки.
60. Особливості економіки М'янми.
61. Афганістан: сучасний стан та перспективи національної економіки.
62. Пакистанська економіка на сучасному етапі.
63. Економічний потенціал Ірану.
64. Економіка Саудівської Аравії в сучасному світі.
65. Проблеми економіки Іраку.
66. Кувейт і його економічний потенціал.
67. Об'єднані Арабські Емірати у міжнародному поділі праці.
68. Економіка Сирії у минулому і нині.
69. Особливості економіки Ізраїлю.
70. Йорданія: тенденції розвитку економіки.
71. Україно-турецькі зовнішньоекономічні зв'язки.
72. Найважливіші ознаки єгипетської економіки.
73. Австралія: проблема “домініон-республіка”.
74. Визначальні ознаки австралійської економіки.
75. Нова Зеландія: сучасний стан її економіки.
76. Острівні держави Океанії та їх економіка.
77. Економіка Північної і Південної Кореї: спільне та відмінне.
78. Економічний потенціал Алжиру.
79. Відмінність економіки Марокко від економіки решти країн Північної Африки.
80. Економіка країн Північної Африки.
81. Економічні проблеми Зімбабве.
82. Іноземний туризм та його значення для економіки окремих африканських країн.
83. Специфіка економіки Південно-Африканської Республіки.
84. Найгостріші економічні проблеми сучасності.
85. Огляд літератури з курсу “Економіка зарубіжних країн”.
86. Проблеми інтеграції України у світове господарство.
87. Україна і західноєвропейська економічна інтеграція. Статистичні та інформаційні джерела України про економіку зарубіжних країн.
88. Шляхи поліпшення викладання курсу “Економіка зарубіжних країн”.

21. Україна і Болгарія: минуле і сучасне їх економічного співробітництва.
22. Значення албанської економіки для балканського регіону.
23. Місце, яке посідає Кіпр, у стратегії і тактиці українських підприємств.
24. Особливості економіки Іспанії на сучасному етапі.
25. Проблеми португальської економіки.
26. Найпритаманніші риси сучасної економіки Греції.
27. Економіка Швейцарії та її сектори підвищеної зацікавленості з боку українських підприємців.
28. Австрія і Україна: минуле і сучасне їх економічних взаємин.
29. Найвизначніші аспекти економіки країн Бенілюксу.
30. Сучасний стан економіки Данії.
31. Економіка Ліхтенштейну.
32. Економіка Сан-Марино.
33. Економіка Монако.
34. Економіка Ватикану.
35. Економіка Мальти.
36. Економічна роль Української діаспори в Аргентині та Бразилії.
37. Сучасний стан економіки Мексики.
38. Порівняльний аналіз економічних потенціалів Бразилії та України.
39. Проблеми та перспективи економіки Аргентини.
40. Кубинська економіка на сучасному етапі.
41. Найголовніші ознаки економіки країн Карибського басейну.
42. Економічне значення Панамського каналу.
43. Економіка Чилі.
44. Економіка Болівії з точки зору міжнародного поділу праці.
45. Наркобізнес у Латинській Америці.
46. Латиноамериканська продукція на ринку України.
47. Нинішній стан та перспективи розвитку економіки Індії.
48. Сучасний стан індонезійської економіки.
49. Економічні зв'язки України і Шрі-Ланки.
50. Економіка Китаю на сучасному етапі.
51. Ринкові елементи в економіці Китаю.
52. Економіка Тайваню.
53. Економіка Сінгапуру.
54. Економіка Непалу та Бутану.
55. Китайська і тайванська продукція на ринках України.
56. Особливості економіки Таїланду.

ЗМІСТ
дисципліни
“ЕКОНОМІКА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН”

Змістовий модуль I. Економіка країн Європи

Тема 1. Вступ до дисципліни

Мета і завдання дисципліни, її місце у навчальному процесі та значення для професійної діяльності магістрів.

Огляд вітчизняної та зарубіжної літератури, яка стосується дисципліни “Економіка зарубіжних країн”.

Рекомендації щодо роботи з літературою.

Література [4; 12]

Тема 2. Економіка країн Західної і Північної Європи

Загальні дані про економіку і населення країн регіону.

Короткі історичні довідки про країни регіону.

Природно-ресурсний потенціал.

Провідні галузі промисловості та сільського господарства. Місце третинного сектору в економіці. Транспортна інфраструктура.

Регіон і світова економіка. Основні економічні проблеми країн регіону

Економічні та демографічні показники.

Визначальні галузі економіки. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література [1–3; 6; 7; 9; 10; 16–18]

Тема 3. Економіка країн Південної Європи і Балканського півострова

Стисла історична інформація про держави регіону.

Загальні економічні та демографічні показники держав.

Природно-ресурсний потенціал.

Специфічні особливості галузей економіки та зовнішньоекономічних зв'язків.

Література [1; 2; 9; 10; 17; 18]

Тема 4. Економіка країн Східної Європи

Склад регіону та стислі історичні довідки про його держави, їх загальні економічні та демографічні показники.

Природно-ресурсний потенціал.

Специфіка галузей економіки і транспорту.
Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література [4; 9; 10; 12; 17]

Змістовий модуль II. Економіка країн Америки

Тема 5. Економіка країн Північної Америки

Склад регіону та стислі історичні довідки про його держави, їх загальні економічні та демографічні показники.

Природно-ресурсний потенціал.

Галузі господарства Північної Америки.

Зовнішньоекономічні зв'язки.

Північно-американська асоціація вільної торгівлі (НАФТА).

Література [6; 17–19]

Тема 6. Економіка країн Центральної Америки та Карибського басейну

Держави регіону та стислі історичні довідки про них.

Загальні економічні та демографічні показники держав, їх природно-ресурсний потенціал.

Економіка країн регіону з точки зору міжнародного поділу праці.

Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література [1; 2; 8–12]

Тема 7. Економіка країн Південної Америки

Стисла історична інформація про держави регіону, їх загальні економічні та демографічні показники.

Природно-ресурсний потенціал.

Специфіка економіки країн регіону.

Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література [1; 2; 8; 12; 17]

Змістовий модуль III. Економіка країн Азії

Тема 8. Економіка країн Далекого Сходу

Країни регіону, їх географічне положення.

Стислі історичні довідки про них.

Природно-ресурсний потенціал регіону.

Специфічні особливості галузей господарства країн регіону.

Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література [8; 10; 15; 17]

43. Інтеграційні об'єднання світу.

44. Міжнародні економічні організації.

45. Шляхи розв'язання глобальних економічних проблем.

46. Національні моделі економічного розвитку.

47. Взаємозв'язок економіки та екології на глобальному рівні.

48. Держава і економіка: світові тенденції розвитку їх взаємозалежності.

49. Економічні взаємозв'язки України і зарубіжних країн.

50. Огляд сучасної навчально-методичної літератури з економіки зарубіжних країн.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Яка держава світу найбільша за територією?
2. Коли президентом Росії став Б. Єльцин і доки він перебував на цьому посту?
3. Чи значна частка території Росії використовується у сільському господарстві?
4. Коротка характеристика нинішнього стану економіки Росії.
5. Які галузі промисловості Росії визначають її місце у міжнародному поділі праці?
6. Зародження партнерства у рамках “великої сімки” та його розвиток.
7. Економічні проблеми США на сучасному етапі.
8. Зовнішньоекономічна політика Японії.
9. Чи є Канада рівноправним зовнішньоекономічним партнером США?
10. Внутрішні економічні проблеми Італії.
11. Сучасна економічна політика Лейбористської партії Великої Британії.
12. Основні тенденції економічного розвитку сучасної Британії.
13. Місце економіки Німеччини у світі.
14. Сучасний стан економіки країн Північної Європи.
15. Економічні аспекти “Косовської проблеми” в Югославії.
16. Албанський сепаратизм у Македонії та його можливі економічні наслідки.
17. Проблеми сучасної економіки Румунії.
18. Повнота, здобутки та проблеми втілених економічних реформ.
19. Економічні зв'язки України та Словаччини.
20. Сучасний стан економіки Угорщини.

17. Україна і Мексика: оцінка потенціалу для зовнішньоекономічного співробітництва та ступеня його використання.
18. Україна і Куба: минуле, сучасне і майбутнє їх зовнішньоекономічного співробітництва.
19. Перспективи економічного співробітництва України з невеликими державами Латинської Америки.
20. Зовнішньоекономічне співробітництво на нинішньому етапі українських та індійських суб'єктів господарювання.
21. Індонезійський ринок у контексті зовнішньоекономічної політики України.
22. Українсько-китайські зовнішньоекономічні зв'язки на зламі тисячоліть та на майбутнє.
23. Оцінка взаємозалежності економік країн Південно-Східної Азії та України.
24. Зовнішньоекономічні зв'язки України з державами Середнього Сходу.
25. Україна і Близький Схід: фактори, що їх об'єднують та роз'єднують.
26. Оцінка потенціалу для зовнішньоекономічного співробітництва між Україною та Австралією.
27. Океанія і Україна: доцільність і можливість їх зовнішньоекономічного співробітництва.
28. Країни Північної Африки у контексті зовнішньоекономічної політики України.
29. Південна Африка: оцінка зацікавленості України у ринку регіону.
30. Шляхи поліпшення зовнішньоекономічних зв'язків.
31. США у світовій економіці.
32. Китай та його роль у світовому господарстві.
33. Країни, що розвиваються, та нові індустріальні країни у системі світового господарства.
34. Афро-азіатські держави у світовій економіці.
35. Росія та її роль у світовому господарстві.
36. Сучасні тенденції розвитку світового господарства.
37. Механізм світового господарства та його проблеми.
38. Потенціал світової економіки.
39. Становлення світового господарства.
40. Теорії про світове господарство.
41. Національні економіки як частина світового господарства.
42. Транснаціональні корпорації у світовому господарстві.

Тема 9. Економіка країн Південної та Південно-Східної Азії

Стисла історична інформація про країни регіону.
Загальні економічні та демографічні показники держав.
Природно-ресурсний потенціал.
Галузі економіки міжнародної спеціалізації.
Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література [1; 2; 9; 10; 14; 16–18]

Тема 10. Економіка країн Середнього та Близького Сходу

Стислі історичні довідки про держави регіону. Природно-ресурсний потенціал.
Загальні економічні та демографічні показники Середнього та Близького Сходу.
Провідні галузі економіки країн регіону.
Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література [1; 4; 10; 12; 17]

Змістовий модуль IV. Економіка країн Африки, Австралії та Океанії

Тема 11. Економіка країн Північної Африки

Стисла історична інформація про держави регіону.
Загальні економічні та демографічні показники.
Особливості природно-ресурсного потенціалу.
Галузі економіки міжнародної спеціалізації.
Міжнародні економічні зв'язки.

Література [9; 10; 13; 15; 17]

Тема 12. Економіка країн Тропічної Африки

Стислі історичні довідки про держави регіону.
Загальні економічні та демографічні показники.
Економіка регіону.
Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література [1; 4; 12; 15; 17]

Тема 13. Економіка країн Південної Африки

Стисла історична інформація про країни регіону.

Загальні економічні та демографічні показники держав.
Галузі економіки.
Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література [1; 4; 12; 15; 17; 18]

Тема 14. Економіка Австралії

Країна-континент.
Стисла історія Австралії.
Природно-ресурсний потенціал Австралії.
Специфіка галузей промисловості та сільського господарства.
Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література [9; 10; 15; 16; 18]

Тема 15. Економіка Океанії

Держави Океанії та стислі історичні довідки про них.
Природно-ресурсний потенціал.
Економіка регіону.
Зовнішньоекономічні зв'язки.

Література [9–12; 15; 17]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Важливою складовою навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів є виконання контрольної роботи.

Метою контрольної роботи є закріплення та поглиблення теоретичних знань, які студенти отримали під час вивчення цієї дисципліни.

Виконуючи контрольну роботу, студенти повинні користуватися рекомендованою літературою.

Варіант контрольної роботи вибирається студентом за узгодженням з викладачем.

У контрольній роботі слід розкрити зміст теми, показати знання літературних джерел та навички творчого опрацювання інформації, що стосується економіки країн світу.

Контрольна робота складається з теоретичної та практичної частин.

На титульній сторінці контрольної роботи необхідно записати номер залікової книжки, поставити дату виконання та особистий підпис.

На наступній сторінці мають бути викладені завдання контрольної роботи у вигляді плану, наприкінці роботи — висновок, та список

використаної літератури (до загального обсягу роботи список не враховується; кількість посилань — щонайменше вісім). Бажано залучати найновіші публікації.

Контрольна робота виконується у формі реферату загальним обсягом 15–20 аркушів друкованого тексту (формат А4, шрифт Times New Roman або Arial, розмір шрифту 12–14, через 1,5 інтервали) і подається на рецензування не пізніше як за місяць до початку сесії. У разі незадовільного виконання роботи, вона повертається студенту на доопрацювання, після чого передається для повторної перевірки.

Після перевірки контрольної роботи і одержання позитивної оцінки студент допускається до екзамену чи заліку.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Зовнішньоекономічні зв'язки України з Росією: проблеми і перспективи.
2. “Велика сімка” як світовий політико-економічний феномен.
3. “Велика сімка” і Україна: нинішній стан взаємин та його перспектива.
4. Економічні наслідки здобуття країнами Балтії державної незалежності.
5. Інтеграційні та дезінтеграційні процеси у межах СНД.
6. Зовнішньоекономічні зв'язки України з державами Балтії.
7. Роль української діаспори у розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України із зарубіжним світом.
8. Тенденції та проблеми інтеграції України у світову економіку.
9. Північна Європа і західноєвропейська економічна інтеграція.
10. Особливості переходу від командно-адміністративної до ринкової економіки у країнах Східної Європи.
11. Україно-іспанські економічні зв'язки.
12. Значення Кіпру для економіки України.
13. Зовнішньоекономічні зв'язки країн Бенілюксу з Україною на нинішньому етапі.
14. Спільне і відмінне в економіці Андорри, Сан-Марино, Ліхтенштейну і Ватикану.
15. Україна і Бразилія: минуле та сучасне зовнішньоекономічних зв'язків.
16. Сучасний етап зовнішньоекономічних зв'язків України з Аргентиною.